

The Dark World Where I Dwell

Kuvaelma addiktion vaikutuksesta ihmisen minäkuvaan

LAB-ammattikorkeakoulu

Kuvataide Lappeenranta, Kuvataiteen koulutus

2021

Markus Lilja

Tiivistelmä

Tekijä(t) Lilja, Markus	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK Sivumäärä 29	Valmistumisaika 2021
Työn nimi The Dark World Where I Dwell Kuvaelma addiktion runteleman ihmisen minäkuvasta		
Tutkinto Kuvataiteilija (AMK)		
Toimeksiantajan nimi, titteli ja organisaatio -		
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyöni tarkoitus oli tehdä veistos vakavan addiktion vaikutuksesta ihmisen minäkuvaan. Teoksen kautta pohditaan addiktioiden syntyä ja niiden syy-seuraussuhteita, sekä pyritään kumoamaan aiheen ympärille kehittyneitä vääriä käsityksiä.</p> <p>Teoksen taiteellinen osuus koostuu puun juurakon ympärille taikataikinasta muovailusta ihmismäisestä hahmosta. Hahmon rujo ulkomuoto kuvastaa vakavasta addiktiosta kärsivän ihmisen kokemusta omasta henkisestä tilastaan.</p> <p>Taikataikina materiaalina viittaa osaltaan lapsuuteen siihen liittyvien miellelyhtymien kautta, sillä taikataikinaa pidetään yleisesti lasten askartelumateriaalina. Materiaalin luomat miellelyhtymät sekä veistoksen pään sisällä sijaitseva lasta esittävä hahmo viittaavat lapsuudessa koettuihin traumaattisiin kokemuksiin yhtenä merkittävänä addiktiota synnyttävänä mekanismina.</p> <p>Puu materiaalina sointuu taikinaan tekemieni muotojen kanssa yhteen, sekä ilmentää addiktio-ongelmien juurtumista syvälle ihmisen minuuteen. Addikti rakentaa persoonallisuutensa ja toimintansa näiden ongelmien ympärille.</p> <p>Opinnäytetyön raportti käsittelee addiktioiden syntymekanismien, fyysisten- ja henkisten vaikutuksen lisäksi addiktin asemaa yhteiskunnassa. Kirjallisessa osiossa käsitellyt addiktioihin liittyvät aiheet ja teemat heijastuvat veistoksen yksityiskohtiin ja yleiseen ulkomuotoon. Ne kertovat kaunistelematonta tarinaa vakavan addiktion vaikutuksesta ihmisen sisäiseen olemukseen.</p>		
Asiasanat Veistos, Addiktio, Kuvataide, Minäkuva, Itsetunto		

Abstract

Author(s) Lilja Markus	Type of Publication Bachelors thesis, UAS	Published 2021
	Number of Pages 29	
Title of Publication The Dark World Where I Dwell		
Name of Degree Bachelors degree in Fine Arts (UAS)		
Name, title and organization of the client -		
Abstract <p>The subject of this thesis is to study how addictions can impact people's self-image. Aim of this production was to make a sculpture, based on concepts that the studying this subject brings to my mind. I also wanted to create an objective way to approach addictions as a severe health problem, instead of the widely spread false assumptions that people might have towards the subject.</p> <p>Because of the broadness of the subject, I limited it to address the self-image of a person that suffers from severe addiction to psychoactive substances.</p> <p>The main materials I used to compose the sculpture was salt dough and tree roots. The stand for the sculpture was made from steel bars welded together and the concrete cast base.</p> <p>The written part of this production consists of some general knowledge about addictions, on the side of the description of how the sculpture was made and the overall analysis of this production.</p>		
Keywords Sculpture, Addiction, Visual Arts, Self-Image, Self-Esteem		

Sisällys

1	Johdanto.....	1
2	Addiktiot ja ihmisen minäkuva.....	2
2.1	Addiktioista.....	2
2.2	Addiktioiden syntymekanismeista.....	2
2.3	Addiktin asema yhteiskunnassa.....	4
2.4	Addiktiot ja taidemaailma.....	5
3	Produktio.....	7
3.1	Lähtökohdat.....	7
3.2	Materiaalit.....	7
3.2.1	Juurakko.....	8
3.2.2	Taikataikina.....	8
3.2.3	Muut materiaalit.....	8
3.3	Jalusta.....	10
4	Veistos.....	12
4.1	Aihetta tukeva muotoilu ja yksityiskohdat.....	13
4.2	Reiät.....	14
4.3	Sydän.....	15
4.4	Revitty ulkokuori, kompleksi sisin.....	16
4.5	Kädet.....	20
4.6	Pintaa syvemmillä.....	20
4.7	Esillepano.....	22
4.8	The Dark World Where I Dwell.....	23
5	Yhteenveto ja loppusanat.....	24
	Lähteet.....	26

1 Johdanto

Opinnäytetyöni tavoitteena on tutkia riippuvuuden vaikutusta ihmisen minäkuvaan veistotaiteen menetelmin. Teoksella pyrin luomaan kuvaelman äärimmäisten addiktioiden synnyttämisestä vaikutuksesta ihmisen minäkuvaan ja itsetuntokokemukseen. Teoksen muotoiluvalinnat sekä yksityiskohdat kumpuavat mielikuvista, joita aiheen tutkiminen ja tarkastelu on minulle synnyttänyt.

Teoksessa haetun ongelman ääripään vuoksi, rajaan aihepiiriäni esittämään vakavasti päihderiippuvaisten henkilön näkökulmaa omaan minäkuvaansa. Teoksen tarkoituksena on pyrkiä herättämään katsojassa voimakkaita ja mahdollisimman samankaltaisia tunteita kuin addiktilla on hänen ns. kohdatessa itsensä.

Teoksen tarkoitus oli luoda objektiivinen lähestymistapa aiheeseen, joka helpottaa avaamaan katsojalle väylän aitoon tunnereaktioon, sekä riippuvuusongelman todellisen luonteen sisäistämiseksi.

2 Addiktiot ja ihmisen minäkuva

2.1 Addiktioista

Addiktioksi voidaan laskea laaja joukko eri toimintamalleja, tekemisiä sekä mielialan muutokseen tähtääviä toimintoja, mikäli niiden toistaminen on henkilölle pakonomaista.

Addiktiot koskettavat jollain tapaa jokaista ihmistä, en usko, että sivistyneestä yhteiskunnasta löytyy ainuttakaan henkilöä, jolla ei ole minkäänlaista kosketuspintaa addiktioihin, mikäli ei omakohtaisen-, niin sitten lähipiirin kokemusten kautta.

Addiktio saattaa ilmetä selvästi suoraan ihmisen olemuksesta ja jopa kutsumanimestä, tällaisia henkilöitä ovat esimerkiksi kyläjuopot, sekä monet pitkään kovia huumausaineita käyttäneet henkilöt. Joillain ihmisillä puolestaan addiktiot pysyttelevät pinnan alla ja piilossa. Usein ongelmien piilottelu johtuu koetusta häpeästä, menettämisen pelosta tai sosiaalisen statuksen aiheuttamasta paineesta (Flanagan 2013).

On myös runsaasti sellaisia addikteja joiden haitallisia käyttäytymismalleja pidetään sosiaalisesti hyväksyttävänä. Ongelman jatkumista mahdollistetaan, tuetaan ja jopa ihannoitetaan. Tällaista esiintyy runsaasti esimerkiksi muusikoilla, joille muun muassa yleisön luoma paine saattaa aiheuttaa päihteiden käytön eskaloitumista täysin hallitsemattomaksi ongelmaksi (Saintilan 2019).

2.2 Addiktioiden syntymekanismeista

Addiktioiden syntymekanismit ovat olleet vuosisatoja mysteeri, nykyisen tiedon valossa voidaan kuitenkin todeta, että riippuvuuksien syntyyn vaikuttavat ensikädessä perinnölliset, sosiaaliset, psyykkiset tekijät sekä henkilön kokemat henkiset traumat. Vanhan lähestymistavan vastaisesti ei siis ole kyseessä *pelin henki* tai *viinapiru*, joka ihmisestä saa vallan, vaan kyseessä on monimuotoinen ja usean eri osatekijän summana syntynyt mielenterveydellinen sairaus.

Aivokemiallisesta näkökulmasta addiktiot pyörivät lähinnä dopamiini -nimisen välittäjäaineen ympärillä. Dopamiini vastaa mielihyvätuntemuksista ja toimii palkkiona tietyille toiminoille. Evoluutiivisesta näkökulmasta dopamiinieritys näyttää merkittävää roolia muun muassa sosiaalisen kehityksen ja lajien lisääntymisen kannalta. Yhteiskunnan kehittyessä ihmisten alttiudet addiktioille ovat kasvaneet verrattain alkukantaisesti eläviin ihmisiin ja luonnollisessa ympäristössä kasvaviin eläimiin. Luonnossa dopamiinin antama mielihyvän tunne on siis niin sanotun palkkioreaktion muodossa auttanut ihmisiä ja eläimiä oppimaan

esimerkiksi ruoan ja seksin, eli lajien selviytymisen kannalta välttämättömien seikkojen olevan tavoittelemisen arvoisia (Barron, Cornish, Søvik 2010).

Syitä yhteiskunnallisesti lisääntyneeseen riippuvuus alttiuteen ovat muun muassa päihteiden, viihteen, uhkapelien ja seksuaalisen sisällön ylenpalttinen tarjonta ja niiden helpon saatavuuden mahdollistama ylenpalttinen kulutus. Huomioitavaa on, ettei tarjonta ja helppo saatavuus ole yksinomaan vastuussa addiktioiden lisääntymisestä, vaan siihen vaikuttavat myös mm. lainsäädäntö, sekä yhteiskunnallisten paineiden ja ongelmien kautta alati kasvavat mielenterveysongelmat,

Riippuvuutta aiheuttavien tuotteiden mainonta lisää addiktiivisen toiminnan jatkuvuutta, ja sitä on lähestulkoon mahdotonta välttää. Suomessa esimerkiksi alkoholin mainontaa rajoitetaan ja tiettyjen tuotteiden osalta myös kielletään, mutta mielestäni alkoholimainosten paikalle tulleet *nauti vastuullisesti* -tyyppiset kampanjat toimivat mainonnan tapaan, ja vaikuttavat ihmisten mieliin kulutusta lisäävällä tavalla.

Addikteilla on myös monesti muita herkempi dopamiinijärjestelmä joka ensi alkuun mahdollistaa tavanomaista suuremman mielihyvän esimerkiksi päihteistä tai rahapelaamisesta, samalla alentaen kynnystä lähteä hakemaan tätä mielihyvää, näissä tapauksissa kyseessä on siis geneettinen alttius.

Yksinkertaistetusti addiktion syntyä voidaan ilmaista välittäjäaineiden epätasapainona. Kun ihminen tekee jotain sellaista, joka aiheuttaa mielihyvää rupeaa hänen aivonsa vapauttamaan dopamiinia aiheuttaen tuon hyvän olon. Erilaiset päihteet, seksi, pelaaminen ja vaikkapa facebookin feedin selaaminen aiheuttavat tällaista hyvänolon tunnetta, nimenomaan tätä dopamiinia vapauttamalla. Toki näihin aktiviteetteihin liittyy myös muiden välittäjäaineiden vapautumista aivoissa, mutta niiden ei ole havaittu olevan samalla tapaa vastuussa riippuvuudesta, joka muodostuu aivokemian tasolla fyysiseksi.

Riippuvuus muodostuu fyysiseksi, kun ihminen toistaa mielihyvää aiheuttavaa toimintaa riittävän pitkään. Motivaattorina näiden tekojen ja toimintojen toistoon voi olla fyysiset, sosiaaliset, traumapohjaiset ja moninaiset psyykkiset tekijät, kuten esimerkiksi mielenterveysongelmat tai vaikkapa lapsena koettu hyväksikäyttö, joiden aiheuttamaa vallitsevaa henkistä huonovointisuutta henkilö yrittää turruttamaa tai itselääkitä.

Addiktiota aiheuttavaa toimintaa toistaessa siihen alkaa kasvamaan toleranssi, tämä tarkoittaa aivokemian tasolla dopamiinivarantojen madaltumista ns. normaalitasoa pienemmäksi, tietyn pisteen jälkeen addiktio alkaa muuttumaan hyvän olon hakemisesta normaaliolon saavuttamiseen. Toleranssin myötä vajavainen dopamiinin määrä ei enää riitä nostamaan luontaisesti mielialaa normaalille tasolle, tämän vuoksi addikti päätty toistamaan

riippuvuudeksi kehittyneitä toimintaa saavuttaakseen normaalin olon ja välttämään dopamiinivajauksen aiheuttamat henkiset vieroitusoireet. Monissa päihderiippuvuuksissa vieroitusoireet ovat myös fyysisiä ja saattavat olla jopa niin radikaaleja, että ne uhkaavat niistä kärsivän henkeä.

Dopamiinivajauksesta kärsivä ihminen kokee usein voimakasta henkistä pahoinvointia, mikäli hän ei pääse ”korjaamaan” tilannetta toistamalla addiktiivista toimintaa. Pahoissa tapauksissa dopamiinitasojen romahtaminen on niin radikaalia, ettei aivojen ole enää milloinkaan mahdollista palata takaisin normaaliin tilaan. Tällaista tilannetta voidaan verrata vaikkapa siihen, kun haiman insuliini tuotanto saattaa peruuttamattomasti häiriintyä ja laiskistua huonojen elämäntapojen seurauksena, aiheuttaen diabeteksen puhkeamisen. Näistä seikoista johtuen sanonta *kerran alkoholisti, aina alkoholisti* on monissa tapauksissa paikkansapitävä, vaikka henkilö olisi onnistunut lopettamaan alkoholinkäytön.

2.3 Addiktin asema yhteiskunnassa

Kun käydään keskusteluja erilaisista yhteiskuntaluokista, alimmassa kastissa olevista yksi ensimmäisiä esimerkkejä ovat yleensä päihderiippuvaiset. Onkin mielenkiintoista pohtia, miksi vain yhteiskunnallisesti heikossa asemassa olevien addiktio on yleinen keskustelunormi, kun taas esimerkiksi yläluokkaiset viinisiepot ja keskiluokkaiset pillereitä popsivat perheenäidit ovat ikään kuin tabu, josta vaietaan tai heidän addiktionsa naamioidaan jonkin sivistyneen toiminnan taakse. Mielestäni asioista vaikeneminen edistää toiminnan jatkuvuutta ja antaa sille hiljaisen hyväksynnän.

Uskon ihmisen omaisuuden olevan jonkin asteinen mittari sille, miten hänen addiktionsa suhtaudutaan. Köyhät mielenterveyspotilaat, joiden toimintakyky on heikentynyt ja päihteiden käyttö vallannut elämän, ovat jopa koko kylän nähtävyyksiä ja heitä kohtaan käytäydään ihmisarvoa polkevalla tavalla. Päivittäin viskiä siemaileva yrityspomo on puolestaan sivistynyt maistelija, joka on sankarillisesti kasannut omaisuutensa ja saa nauttia siitä juuri niin kuin tykkää. Yleistä on, että heikossa asemassa olevan addiktin oletetaan lähes poikkeuksetta olevan yhteiskunnallisesti isompi rasite kuin vaikkapa riippuvuudesta kärsivä työlläinen, ja häntä halveksutaan nimenomaan taloudellisten syiden vuoksi.

Tutkimuksissa on pystytty osoittamaan kieltolakien ja päihteidenkäytön rangaistavuuden olevan tehotonta ja itseasiassa vain lisäävän päihderiippuvuuksien kehittymistä ja siihen liittyviä yhteiskunnallisia haittoja (Barnett 2009.) Mielestäni on huolestuttavaa ja jossain määrin ironista taloudellisen näkökulman vakiintuminen argumenttipohjaksi sellaiselle ihmisjoukolle, jolle ainut ratkaisu riippuvuuksiin tuntuu olevan rikosoikeudellinen väliintulo.

Lainsäädännön muokkaamisesta liberaalimpaan suuntaan, ja tämän lakimuutoksen toivuudesta addiktiohaittojen vähentämisestä yksi tunnetuimpia esimerkkejä on vuonna 2001 toteutettu uudistus Portugalin huumausainelainsäädäntöön. Portugalin lakiuudistuksessa kaikki henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettujen huumausaineiden hallussapito, sekä niiden hankinta dekriminalisoitiin. Dekriminalisoinnin lisäksi käyttäjiä alettiin lähestymään sosiaali- ja terveyshuollon toimenpitein rankaisemisen sijaan. Näillä uudistuksilla muun muassa heroiinin käyttäjämäärän radikaali nousu saatiin pysäytettyä, ilman että muita päihteitä olisi alettu käyttämään enemmän. Positiiviset tulokset näyttäytyvät tilaistoissa myös siten, että huumausaineiden käytön seurauksena syntyneet terveyshaitat alkoivat uudistuksen seurauksena vähentymään merkittävästi, (Hakkarainen 2018.)

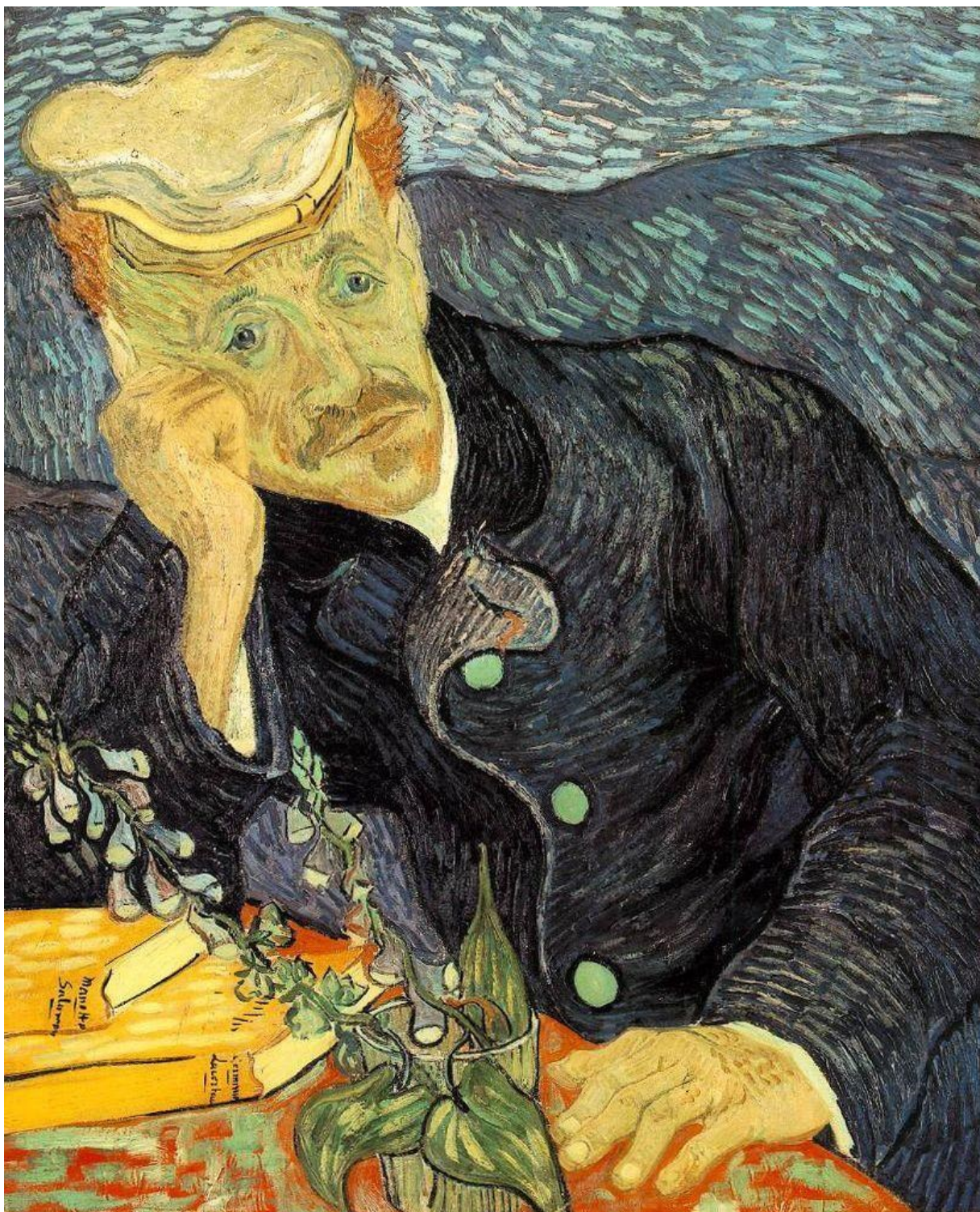
On siis hyvin yleistä, että addikteista puhutaan monesti alentavaan sävyyn, heidän tilaansa pidetään tietoisena valintana ja heidän itsensä syynä. Joissain yksittäisissä tapauksissa tämä ehkä saattaakin olla paikkaansa pitävä väite, mutta tutkimukset osoittavat addiktioiden olevan syiltään varsin monimuotoisia ja useimmiten seurausta esimerkiksi sosiaalisen paineen alaisena suoritetuista kokeiluista, perinnöllisestä alttiudesta, sairauden-, tai trauman seurauksena aloitetusta itselääkinnästä.

2.4 Addiktiot ja taidemaailma

For art to exist, for any sort of aesthetic activity to exist, a certain physiological precondition is indispensable: intoxication. (Nietzsche)

Taiteilijan ammattitautina pidetään alkoholismia, myös monien muiden nautintoaineiden vaikutus on selvästi havaittavissa taiteen eri aloilla. Esimerkiksi Jackson Pollock koki traagisen kohtalonsa pitkän linjan alkoholismin riuduttamana, Jean-Michel Basquiat kuoli heroiinin yliannostukseen vain 27-vuotiaana ja Vincent Van Gogh kärsi tiedettävästi mielenterveydellisistä ongelmista, jotka kulkivat käsi kädessä hänen absintti- ja digitalisaddiktionsa kanssa. Luovan osaamisen, mielenterveyden ongelmien ja päihteiden liiallisen käytön välillä tuntuukin olevan vahva korrelaatio.

Digitaliksen käytön arvellaan toimineen vaikuttimena Van Goghin ”keltaiselle kaudelle”. Vaikka kyseessä on spekulatiivinen lähestyminen hänen päihde-taidesuhteensa tulkintaan, voidaan hänen teoksistaan ja hänen käyttämiensä päihteiden vaikutuksia tutkimalla havaita tätä tulkintaa tukevia seikkoja. Näistä seikoista merkittävimpiä on digitaliksen potentiaali muuttaa ihmisen näkökykyä siten, että hän havainnoi ympäristönsä jossain määrin keltasävyiseksi. Tätä teoriaa tukee myös Tohtori Gachet'n muotokuvassa näkyvä, digitaliksen raaka-aineena käytetty sormustinkukka (Kuva 1) sekä Vincentin omakuvaan erikokoisiksi maalatut pupillit. (Harkup 2017.)

Kuva 1. Van Gogh, Portrait of Dr. Gachet, 1890, Öljy kankaalle (<https://www.vincentvangogh.org/portrait-of-dr-gachet.jsp#>)

3 Produktio

3.1 Lähtökohdat

Opinnäytetyöni aihe kumpuaa monimuotoisesti eri seikkojen summana. Näitä seikkoja ovat omakohtaisten kokemuksen lisäksi monen läheisen ja tuttavien kokemat vastoinkäymiset erilaisten riippuvuuksien parissa. Tahdon taistella niitä väärää uskomuksia ja väittämiä vastaan, joita addiktioista puhuttaessa useasti kuulee.

Tärkeänä tavoitteena pidän myös informaatiovälitystä addiktioiden todellisesta luonteesta sille katsojakunnalle, jonka tietopohja aiheesta kumpuaa vanhahtavista käsityksistä, uskomuksista, sekä nykyisen tiedon valossa kumotusta huumausainepropagandasta. Toivon teokseni synnyttävän sitä tarkastelevien ihmisten välille tervettä ja aitoa vuorovaikutuspohjaista keskustelua aiheesta, edistääkseni siihen liittyvien haittojen minimoimista ja ratkaisua.

Olen myös aina ollut kiinnostunut ihmisen psyykkisen ja fyysisen toiminnan välisestä vuorovaikutuksesta, joten aiheeksi addiktio ja siihen liittyvät seikat tuntuvat luontaiselta valinalta.

3.2 Materiaalit

Materiaaleiksi opinnäytetyöhöni valitsin suolataikinan eli tuttavallisimmin taikataikinan, sekä puun juurakon.

Taikataikinan käyttö materiaalina liittyy aiheeseen siten, että jopa kaksi kolmasosaa addiktioihin apua hakevista ihmisistä kertoo kokeneensa lapsuudessa hyväksikäyttöä, väkivaltaa, hylkäämistä tai muun vastaavanlaisen trauman (O'Leary). Materiaalina taikataikina on yleisimmin lasten askartelussa käytetty, siksi koen sen sitovan tämän lapsuus -yhteyden osaksi teoksen tulkinnallista luonnetta.

Puun juurakon käyttöä materiaalina perustelen sen luonnollisuudella, sekä siinä olevien tekstuuri- ja orgaanisten muotojen sointuvuudella yhteen taikinaan tekemiäni muotojen kanssa. Mielestäni teos vaatii luonnonmateriaalien käyttöä, sillä riippuvuudet ovat myös luonnollisten reaktioiden aiheuttamia.

3.2.1 Juurakko

Oikeanlainen juurakko oli ensimmäisiä asioita, joita lähdin produktiotani varten hankkimaan. Oikeanlaisen juurakon löytämiseen menikin runsaasti enemmän päiviä kuin osasin aavistaa, mutta lopulta sellainen löytyi hiekkaiselta harjanteelta Lappeenrannan Taipalsaaresta.

Vaatimukseni juurakolle oli teoksen valmistamiseen soveltuvien mittojen lisäksi riittävän yksinkertainen rakenne. Rakenteen yksinkertaisuus oli tärkeää sen vuoksi, että tahdoin sen olevan puhdistettavissa perusteellisesti maa-ainejäämistä. Löytämässäni männyn juurakossa olevat hyönteisten tekemät kuviot ja reiät sointuvat mielestäni täydellisesti taikinaan suunnittelemani muotojen kanssa yhteen.

Paremmat materiaalin puutteeseen olin varautunut tuoreella hopeakuusen juurakolla, mutta nimenomaan sen tuoreuden vuoksi siitä puuttui tietynlaista särmää ja rujoutta, jota teokseni materiaaleiltaan vaati. Myös tuoreen juurakon puhdistus sekä kuoriminen olisi ollut aivan liian vaivalloista ja aikaa vievää suhteutettuna riskiin, että tuoreen kostea puumateriaali ei soveltuisikaan taikinan kanssa yhteen.

3.2.2 Taikataikina

Taikataikina on minulle yksi lapsuudesta tuttu materiaali. Mielikuva sen käytöstä lasten kerhoissa, esikoulussa ja kesäleirien askartelupiireissä tuo mieleeni kullattuja muistoja niistä pettymyksistä, mitä tuon materiaalin käyttö minulle aikoinaan aiheutti. Runsaan vesipitoisuutensa vuoksi kyseinen materiaali kuivuessaan kutistuu ja saattaa täten aiheuttaa muotojen muuttumista ja lässähtämistä, kuten lapsena tekemilleni taikataikinatoille pääsi monesti käymään.

Olenkin tämän opinnäytetyöprosessin aikana alkanut pohtimaan tämän materiaalin soveltuvuutta opinnäytetyöhöni myös siltä kantilta, että sen valitseminen kumpuaa alitajuisesta tarpeesta konkretisoida oman materiaalituntemukseni kehittymistä.

3.2.3 Muut materiaalit

Puun ja taikataikinan lisäksi käytin hyvin vähän muita materiaaleja. Kaulan rakenteisiin käytin pienen määrän noin 4 mm paksuista, muotoon taiteltua rautalankaa, jonka ruuvasin juurakkoon kiinni saadakseni pään kiinnitettyä vakaasti paikalleen ja pienentääkseni riskiä sen irtaamisesta kuljetusten aikana.

Rintakehän muotoilu pelkkää taikataikinaa käyttäen olisi ollut lähes mahdotonta, joten jonkinlainen tukirakenne oli prosessin sujuvan etenemisen kannalta välttämättömyys. Alun perin suunnitelmani oli tehdä jonkinlainen muotti, jonka avulla olisin tehnyt taikinasta

rintakehän rungon, mutta hylkäsin tämän ajatuksen nopeasti, koska ilman kestäväää tukimateriaalia se olisi todennäköisesti ollut liian epävakaata, eikä välttämättä olisi pysynyt muodossaan ja kestänyt teoksen siirtelystä koituvaa rasitusta.

Kokeilin aluksi rintakehän runkomateriaaliksi polymeerikipsiharsoa, mutta sen joustavuus ja osittain huonohkot itsekiinnittymisominaisuudet saivat minut luopumaan sen käytöstä. Lopulta päädyin tekemään tukirangan perinteisestä kipsiharsosta (kuva 2). Harson muotoilun tein siten, että päällystin anatomisessa piirtämisessä käytetyn malliluurangon rintakehän tuorekelmulla ja sen päälle asettelin kostutettua kipsiharsoa. Kipsiharson kovettuttua, irrotin sen luurangon yltä ja kiinnitin sen niiteillä juurakkoon.

Ohuella taikinakerroksella päällystämisen jälkeen annoin tämän rintakehärungon kuivua perusteellisesti niin, että se kovettui ja jämähti työstöä ajatellen riittävän tukevasti paikalleen. Ongelmitta tämän kipsiharson käyttö ei kuitenkaan sujunut, taikinan kiinnittäminen siihen pitävästi oli äärimmäisen vaikeaa koska kipsin ominainen kyky sitoa kosteutta aiheutti taikinan kutistumisen sisältä ulospäin ja täten materiaalien väliin muodostui ilmarakoja (kuva 3).

Kuva 2. Rintakehän yläosan kipsiharsorunko kiinnitettynä paikalleen taikataikinaa käyttäen. (Lilja 2021) Kuva 3. Tukirangan ja taikinan väliin muodostunut ilmarako, (Lilja 2020)

Kananmunan käyttö taikataikinatöiden viimeistelyssä on perinteinen tapa tasoittaa pintaan kristallisoituneen suolan aiheuttamaa karheutta ja lisätä pinnan kiiltoa lakkaamisen tapaan.

Suunnitelmissani oli myös lisätä viimeistelyvaiheessa kananmunan sekaan pigmenttijauheita ja täten värittää teos temperamaalauksen tapaan. Päätin kuitenkin luopua teoksen värittämisestä välttääkseni sen, että teos rupeaisi muistuttamaan elokuvaalavastetta tai halloeen-koristetta. Syksyllä 2020 tekemäni taikataikinakokeilu tuki päätöstäni. Kyseisen

kokeilun värjäsin edellä mainitsemani menetelmällä, muotokieleltään opinnäytetyötä vastaavassa koeteoksessa koin tuon värittämisen aiheuttavan liian helpon miellelyhtymän kohti elokuvien rekvisiittaa (kuva 4).

Kuva 4. Värjätty taikataikinakokeilu (Lilja 2020)

3.3 Jalusta

Teoksen työstöä varten minulla oli käytössä puumateriaaleista kasattu tukeva jalusta, johon runkomateriaalina toimiva juurakko oli kiinnitetty ruuvein. Valmiin teoksen ripustaminen vaati kuitenkin hienostuneemman ratkaisun. Teoksen rujan muotokielen vuoksi en tahtonut jalustan olevan liian klinisen näköinen, joten sen suunnittelussa tahdoin kiinnittää huomiota erityisesti värimaailmaan ja sitä kautta materiaalivalintoihin.

Pohdin monia erilaisia ratkaisuja jalustan materiaalien ja ulkonäön suhteen, päädyin lopulta teräksestä ja betonista valmistettuun jalustaan. Jalustan teräksestä valmistettu osa oli muodoltaan samankaltainen kuin saviveistosten tekemisessä käytetyt veistotuet. Jalustan suunnitteluun ja toteutukseen sain korvaamatonta apua pajamestari Nikolai Virolaiselta.

Teräksestä valmistetun tuen tahdoin saada ruostutettua käyttämällä rautakloridia, saadakseni sen värimaailma sointumaan teoksen puuosien kanssa yhteen. Ruostuttamisen ehdin aloittamaan vasta päivää ennen teoksen kuljettamista Imatran taidemuseolle.

Ensimmäinen vaihe ruostuttamiseen oli hioa metallin pinta karheaksi. Hionnan tein aluksi käsin hiomapaperilla, jonka jälkeen sivelin metallin pintaan ensimmäisen kerroksen rautakloridia. Huomasin kuitenkin nopeasti, että käsin hiottu pinta ei ollut tarpeeksi karhea, täten rautakloridi ei levittänyt siihen tasaisesti, eikä ruostuttanut metallia halutulla tavalla. Neutraloin ja pyyhkin rautakloridin pois teräksen pinnasta käyttäen soodaliuoksella kasteltua käsipaperia.

Puhdistuksen jälkeen hioin metallin perusteellisemmin käsikäyttöisellä nauhahiomakoneella, sivelin siihen uudet kerrokset rautakloridia ja jätin sen reagoimaan metallin kanssa yön yli. Myös jalustan betonijalkaa väritin osittain ruosteen väriseksi rautakloridin avulla, tämän ansiosta sain jalustan sointumaan paremmin yhteen puun värimaailman kanssa.

Yön aikana rautakloridi ei ollut kuitenkaan ruostuttanut metallia niin perusteellisesti kuin olin toivonut, noin tuntia ennen teoksen kuljetusta museolle tein jalustalle viimeisen soodapesun, jotta happo neutraloituisi ja jalustan käsittely olisi turvallista ilman suojakäsineitä.

Aluksi olin melko pettynyt lopputulokseen, jonka rautakloridilla olin saavuttanut, mutta ripustuspäivänä minua odotti todella mieluisa yllätys. Soodavesi yhdessä rautakloridin kanssa oli tehnyt metallin pintaan vaaleita alueita, jotka vastasivat sävyltään lähes täydellisesti taideteoksen väriä. Tämän täysin odottamattoman reaktion seurauksena jalusta sopi huomattavasti paremmin teoksen kanssa yhteen sopiva kuin olin osannut unelmoida (kuva 5).

Kuva 5. Jalustan värimaailma onnistui odotettua paremmin (Lilja 2021)

4 Veistos

Veistoksen suunnittelu sekä toteutus tuntuivat alkuun todella suoraviivaiselta ja sopivan selkeältä suhteessa sen tekniseen toteutukseen sekä aiheen käsittelyyn. Projektin alettua aloin kuitenkin huomaamaan teknisen toteutuksen haasteellisuuden tietyissä rungon osissa. Nämä ongelmat eivät tosin olleet ylitsepääsemättömiä, mutta ne sisälsivät riskin teoksen kestävydestä kuljetusten aikana, näin ollen teoksen saaminen loppunäyttelyyn ja sieltä eteenpäin tuli sisältämään omat haasteensa.

Kuljetusta varten tein teokselle parit vahvasta rimasta, köydestä sekä isokokoisesta peitosta. Paarien avulla teosta onnistuttiin siirtelemään helposti ja pienentyneellä hajoamisriskillä. Olin varautunut teoksen joidenkin osien hajoamiseen kuljetusten aikana, mutta positiivisena yllätyksenä sain huomata, ettei yhtään osaa teoksesta ei ollut irronnut tai murtunut siihen mennessä, kun olin saanut sen Imatran taidemuseolle ja pystytettyä loppunäyttelyä varten.

Produktion aloitus oli äärimmäisen hankalaa, joitain kohtia jouduin purkamaan ja tekemään uudelleen mittasuhteiden saamiseksi anatomisesti korrektiksi. Etenkin kaulan alueella tuli ongelmia sen asennon ja massan suhteen.

Myös tekemäni kallon runko oli mittasuhteiltaan osittain vääränlainen ja tulevia pintakerroksia ajatellen liian kookas (kuva 6), joten jouduin poistamaan siitä massaa hiomalla nauha-hiomakoneella, karahiomakoneella, sekä murtamalla nenäaukkoa suuremmaksi. Tässä muokkausvaiheessa sain vähän lisäluottamusta materiaalin kestävyteen, sillä se pysyi pieniä reunalohkeamisia lukuun ottamatta ehjänä tämän rankahkon työvaiheen läpi (kuva 7).

Kuva 6. Kallon runko alkuperäisessä muodossaan (Lilja 2020). Kuva 7. Kallon runko muokattuna teokselle sopivaan muotoon (Lilja 2020)

Olen pohtinut paljon teoksen muotokieltä ja sen yhteyttä aiheeseen. Yksityiskohtien runsaudella koitin saavuttaa tarkoituksenmukaisen kerronnallisuuden aiheen monimuotoisuuteen. Vaikka tulkinnallinen yhteys addiktioon on todennäköisesti vaikeaa tulla havaitsemaan teoksesta pelkän ulkomuodon perusteella en koe sitä mitenkään huonona asiana, johtuen samasta syystä minkä vuoksi esimerkiksi alkoholistin ulkoinen olemus ei ilmennä kokonaisvaltaisesti hänen ongelmiansa syitä ja laajuutta.

Teoksen edetessä nousi yhdeksi tärkeäksi työskentelyn metodiksi löytää muotoiluun sellaisia aspekteja, jotka tukevat teoksen tulkittavuutta suhteessa aiheeseen.

4.1 Aihetta tukeva muotoilu ja yksityiskohdat

Teoksen muotoilussa suurin haaste oli saada siihen tulkinnallisesti aihetta tukevia yksityiskohtia. Oli pohdittava hyvin tarkkaan, millaiset yksityiskohdat ja muotoiluvalinnat tukevat ja tuovat aihetta katsojalle selväksi, olematta kuitenkaan liian itsestäänselvyyksiä. Esimerkiksi olisi selkeä valinta liittää teokseen koukkuja, jotka viestisivät helposti ymmärrettävällä tavalla addiktioista eli ns. ”koukkuun jäämisestä”. Mielestäni se olisi kuitenkin ollut kaikessa ilmiselvyydessään tehotonta ja kliseistä, pahimmillaan jopa sammuttanut katsojan mielenkiinnon teosta kohtaan.

Toisaalta kamppailin melko paljon liian suuria aasinsiltoja vastaan. Koen tiettyjen valintojeni olleen aavistuksen verran kaukaa haettuja, jolloin niiden tulkitseminen tarkoituksenmukaisella tavalla saattaa olla liikaa vaadittu katsojalta, ellei niitä erikseen selitetä.

4.2 Reiät

Jo ennen veistoksen aloittamista olin pohtinut joitain teoksen yksityiskohtia, joilla tukea sen tulkinnallista kerronnallisuutta.

Reikien käyttö osana muotoilua on minun tyylilleni hyvin ominaista ja tässä tapauksessa erinomaisesti aihetta tukevia. Tässä aiheyhteydessä niiden käyttö oli runsasta, koska niiden sijoittelulla ja määrällä kykeni lisäämään teokseen vaikutelmaa addiktioiden tuhoisasta vaikutuksesta ihmiseen. Lisäksi reikien käyttö muotoilussa edesauttaa tarkoituksenmukaisen, voimakkaiden tunnereaktioiden syntymistä katsojalle, etenkin jos katsojalla on taipumusta trypofobiaan.

Reikien runsas käyttö kallon sisäpinnassa juontaa juurensa mielikuviin, joita usein päihdekeskustelussa käytetty sanonta *huumeet aiheuttavat reikiä päähän* tuo mieleeni (kuva 8). Huomioitavaa tässä sanonnassa on, että aivoihin aiheuttaa reikiä ainoastaan fyysiset traumat, kun taas päihteiden käytön seuraukset näkyvät puolestaan aivoissa tiettyjen alueiden surkastumisena reikien sijaan (Brainfacts.org 2010).

Kuva 8. Kallon sisäpintaa (Lilja 2020)

4.3 Sydän

Teoksen eräs merkittävä yksityiskohta on mielestäni sydän. Sydämen rungoksi valikoitui juurakon kappale, jonka olin noin kaksi vuotta sitten poiminut joen varrelta mukaani. Mielestäni tuo kyseinen puunkappale sopi täydellisesti tähän käyttötarkoitukseen muotonsa ja kokonsa puolesta (kuva 9).

Uskon että sydämen voimakkaat symboliset merkitykset ovat kaikille tuttuja. Onkin siis ilmeistä, että sen symboliset aspektit ovat olennaisessa osassa teoksen luonnetta ja tulkintaa.

Tekemäni sydämen jätin avonaiseksi ja ikään kuin keskeneräiseksi (kuva 10), tahdoin tällä luoda sen symboliseen sisältöön kuvaelman addiktion latistamasta tunne-elämästä ja sen seurauksena puutteelliseksi muodostuneesta kyvystä pyynteettömään rakkauteen, jota addikti saattaa sisimmässään kaivata.

Kuva 9. Sydämen runkomateriaali (Lilja 2020). Kuva 10. Sydän kiinnitettynä veistokseen (Lilja 2021)

4.4 Revitty ulkokuori, kompleksi sisin.

Teoksen pinnasta tein suhteellisen yksinkertaistetun ja osin myös realistisen näköisen, verrattain sen sisäosien runsaisiin yksityiskohtiin (kuva 11). Yksityiskohtien sekä ihokerroksen realistisuutta hamuilevan yksinkertaisuuden välillä oleva kontrasti luo jännitteistä dialogia aiheen tulkintaan. Näiden tavallaan ääripäitä hakevien muotoiluvaihtelujen tarkoituksena on korostaa sitä tulkinnallista teemaa, jossa katsoja joutuu tarkastelemaan teosta niin sanotusti pintaa syvemältä (kuva 12). Kuvainnollisesti siis samalla tavalla, kuin hän tarkastelisi riippuvuudesta kärsivää ihmistä saadakseen kokonaisvaltaisemman käsityksen tarkastelun kohteesta.

Kuva 11. Pintakerroksessa on verrattain vähän pikkutarkkoja yksityiskohtia (Lilja 2020)

Kuva 12. Teoksen sisäosat on tehty täyteen yksityiskohtia (Lilja 2021)

Mielestäni on myös mielenkiintoista pohtia addikteihin kohdistuvan tarkastelun mielekkyyttä, sekä tämän mielekkyyden jakautumista erityyppisten ihmisten välillä. Oletettavaa on, että monet ihmiset kokevat tietynlaista inhoa ja väheksyviä asenteita addiktiosta kärsiviä ihmisiä kohtaan. Monilla puolestaan nämä ennakkoluulot jäävät taka-alalle ja he kykenevät normaaliin kanssakäymiseen ihmisten kanssa oli heidän taustansa ja elämäntilanteensa millainen tahansa. Tässä mielessä teoksen tarkastelukokemus on pyritty saamaan samankaltaisia piirteitä kuin addiktion riuduttaman ihmisen kohtaaminen. Osalle tämä teos saattaa muotojensa puolesta aiheuttaa inhonsekaisia tuntemuksia, kun taas osalle se esiintyy kiehtovana ja tarkemman tutkimisen arvoisena.

Veistoksen pinnan, eli ihokerroksen reuna-alueet tein repeytyneen näköiseksi, tämän muotoiluvallan taustalla on pyrkimys kuvastaa addiktion repivyyttä ja rappeuttavaa vaikutusta (kuva 13). Myös avonaiseksi jätetty rintakehä kuvaa osaltaan edellä mainittua repivyyttä. Avonaisen rintakehän, sekä puuttuvien käsien tilalla olevien aukkojen reunat olen kuitenkin muovannut melko tasaiseksi ja osittain sisäosien yksityiskohtiin sulautuvaksi. Päädyin tekemään rintakehän reunat edellä mainitulla tavalla, ilmentääkseni tuon alueen tuhoutumista ennen repeytyneen näköiseksi jääneiden alueiden kokemaa tuhoa. Nuo niin sanotusti

vanhemmat tuhoutuneet alueet ovat siis ehtineet sulautumaan osaksi sitä dysmorfista ole-
musta, jonka addikti kokee omaksi minuudekseen.

Kuva 13. Repeytyneeksi muovattua ihoa niskan alueella (Lilja 2021)

Hahmolta puuttuva alaleuka, äänihuulet sekä kieli kuvastavat addiktien yleisesti kokemaa puutteellista kykyä saada äänensä kuuluviin (kuva 14). Addikitit ovat yksi yhteiskunnan ryhmä joka kaiken kokemansa pelon ja epätoivon keskellä nimenomaan tarvitsisivat saada keinon purkaa tuntemuksiaan ja kokemuksiaan, mutta mm. syrjintä, rangaistuksen pelko ja tuomitukseksi tuleminen tukahduttavat monilta uskalluksen ja mahdollisuuden tähän.

Kuva 14. Sanalliseen kommunikaatioon tarvittavat ruumiinosat puuttuvat (Lilja 2021)

4.5 Kädet

Teoksen suunnitteluvaiheessa tarkoitukseni oli tehdä veistokselle käsi tai kädet, joiden runkomateriaaliksi olin valinnut keloutuneita puun kappaleita. Kuitenkin mitä pidemmälle teoksen toteutuksessa etenin, sitä enemmän aloin pohtimaan käsien tarpeellisuutta ja merkitystä. Lopulta päädyin ratkaisuun, jossa jätin vasemman käden kokonaan pois ja oikean käden tilalle laitoin tynkämäiseksi elementiksi lyhyehkön puun juuren.

Mielestäni tämä ratkaisu toimii tulkinnalliselta merkitykseltään siten, että käsien puutteen voi tulkita kyvyttömyytenä hallita tai tehdä muutoksia addiktion aiheuttaman tilan saamiseksi paranemaan. Käsien puute osoittaa siis tietynlaista resurssien puutetta ja voimattomuutta, jota addikti saattaa ongelmansa käsittelyssä tuntea. Puuttuvat kädet ovat myös melko helposti tulkittavissa viittaamaan sanontaan *anna pahalle pikkusormi, ja se vie koko käden*.

4.6 Pintaa syvemmillä

Aiheen tutkimisen ja tarkastelun edetessä, alkoivat lapsuusajan traumaperäiset kokemukset suhteessa addiktioiden syntyyn korostumaan teoksen ehkä tärkeimmäksi teemaksi.

Taikataikinan tuoma tulkinnallinen yhteys lapsuuteen tuntui olevan vähän liian vaikeasti havaittavissa, joten päätin korostaa sitä kliseisen ilmiselvällä tavalla, eli tekemällä yhdeksi teoksen yksityiskohdista lapsihahmon (kuva 15). Tämän lapsihahmon sijoitin veistoksen pään sisään siten, että se on nähtävissä ainoastaan silmäaukkojen kautta.

Koska pään sisälle ei pääse valoa kovinkaan paljon, on tuo lapsihahmo siellä ikään kuin piilossa ja sen havainnointiin tarvitaan tarkkaa silmää ja teoksen perusteellista tarkastelua. Samalla syntyy tulkinnallinen vaikutelma myös siitä, että tuo traumatisoitunut lapsi saattaa olla addiktilta itseltään piilossa, eli hän ei välttämättä osaa yhdistää noita lapsuutensa vastoinkäymisiä addiktio-ongelmiensa alkuperäksi.

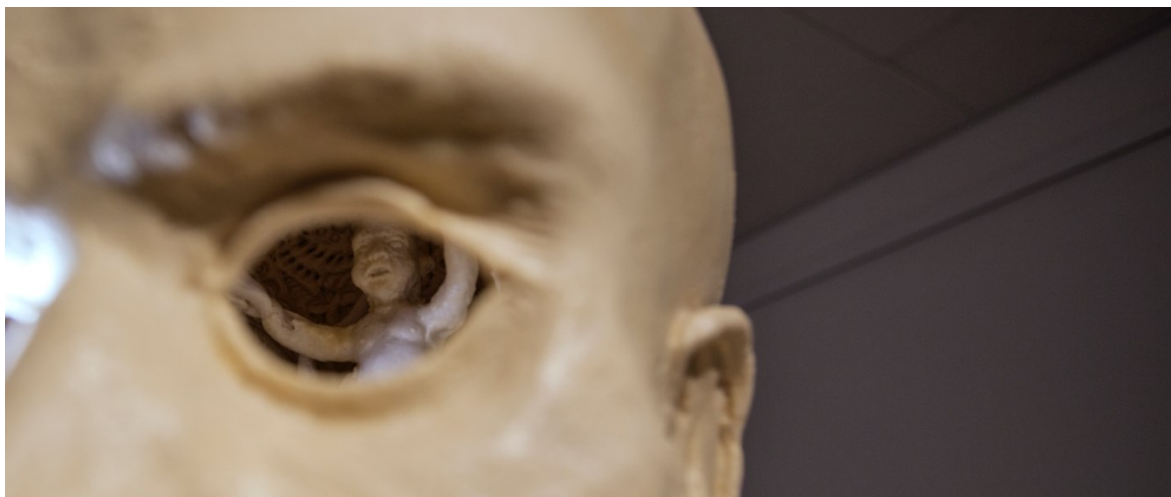
Traumatisoitunutta lasta esittävän hahmon sijoittelu pään sisään on osaltaan on siis merkityksellinen siten, että ollessaan aivojen tilalla se on ikään kuin vastuussa addiktioon johtaneista käyttäytymismalleista ja toiminnoista.

Kuva 15. Lapsihahmo aseteltuna paikalleen (Lilja 2021)

Minulla olisi ollut mahdollista jättää melko huomaamattomat aukot takaraivon puolelle, josta valo olisi päässyt pään sisään tuoden paremmin esiin sieltä löytyvät yksityiskohtat ja lapsihahmon. Päädyin kuitenkin peittämään takaraivon aukot, sillä valonkajo olisi saattanut heikentää merkittävästi pään sisältämien yksityiskohtien yllättävyyttä sekä tulkinnallista voimaa.

Lapsihahmon traumatisoitumista pyrin kuvaamaan muovaamalla sen ilmeen huokumaan epätoivoa, järkytystä ja ahdistusta. Ilmeen tarkoitus olla kuvaelma niin kokonaisvaltaisen pahasta kokemuksesta, ettei lapsi kykene reagoimaan siihen luontaisella tavalla, eli itkemällä, vaan hän dissosioituu ja sulkeen tuon kokemuksen syvälle olemukseensa (kuva 16). Ilmeen tulkinnallinen merkitys on siis yhteydessä siihen, että ongelma on myös addiktilta itseltään pimennossa.

Kuva 16. Lapsihahmon ilmeellä on pyritty kuvastamaan järkytystä (Lilja 2021)

4.7 Esillepano

Teoksen esillepanossa tärkeimmäksi kokemani seikat olivat valaistus ja riittävän avoin tila (kuva 17). Mielestäni teoksen sijoittelu onnistui loistavasti, sen välittömässä läheisyydessä ei ollut sellaisia töitä, jotka olisivat luoneet visuaalista häiriötä teokseni tarkastelulle.

Kuva 17. Teos asetettuna näyttelytilaan (Lilja 2021)

Teoksen valaistus hoidettiin kahdella spottivalolla, joiden väriämpötilat poikkesivat toisistaan. Teoksen etupuolta valaisemaan laitettiin väriämpötilaltaan kylmäsävyinen valo, kun taas teoksen takaosaa puolestaan valaisi lämpimän kellertävä spottivalo. Näiden valojen sävyerot loivat omanlaisensa kontrastin teoksen esillepanoon, korostaen teoksen yksityiskohtia ja luoden teoksen esillepanoon mielenkiintoisen jatkumon kahteen eri suuntaan lankeavien varjojen muodossa.

4.8 The Dark World Where I Dwell

Teoksen nimi viittaa kohtaukseen elokuvassa *A Scanner Darkly*. Elokuva pohjautuu Philip K. Dickin kirjoittamaan, samannimiseen tieteisromaniin, joka kertoo huume-epidemian valtaamasta, totalitaristisen valvonnan alla toimivasta yhteiskunnasta. Nimivalinta juontaa juurensa siihen, että kyseisen elokuvan raadollinen tunnelma ja siinä esitetyt huumeaineiden tuhoiset vaikutukset päähenkilön ja hänen ystäväpiirinsä identiteettiin sekä toimintaan ovat mielestäni erinomainen kuvaus riippuvuusongelmien paisumisesta äärimmäisyyksiin.

5 Yhteenveto ja loppusanat

Opinnäytetyön aihe oli vaikeasti lähestyttävä kaikessa laajuudessaan ja sen vuoksi se vaatiikin runsaasti rajaamista. Erilaisten yksityiskohtien kerronnallisuuden eteen tehtävä suunnittelutyö tuntui välillä polttavan minut täysin loppuun. Kuitenkin selkeät välitavoitteet ja niiden myötä tulleiden onnistumiskokemusten myötä sain aina uutta energiaa jatkaa prosessia eteenpäin.

Monissa kohdissa teokseni tuntui ajautumaan totaaliseen umpikujaan. Näitä umpikujakohdista hyvänä esimerkkinä toimii useaan kertaan hajonnut päälaen runko, jota uudelleen ja uudelleen tehdessä minut valtasi monesti ajatus siitä, ettei kyseinen osa veistokseen tulisi ikinä onnistumaan.

Opinnäytetyötä aloittaessani minulla ei ollut minkäänlaista aavistusta tulisiko teos onnistumaan herkästi rikkoontuvan taikataikinan vuoksi. Selkäpiitä karmiva pelko siitä, että teosta ei kyettäisi siirtämään ehjänä työtilasta eteenpäin, aiheutti unettomia öitä ja jopa lamaanuttavaa epätoivoa. Teoksen valmiiksi saaminen, sekä ehjänä pysyminen ripustukseen saakka oli siis mielettömän suuri helpotus ja sai minut tuntemaan ammatillista ylpeyttä odotusten mukaisesti onnistuneen production johdosta.

Myös aiheen käsittelyn kannalta teokseni onnistui mielestäni mainiosti. Niin kuin aiemmin tekstissäni mainitsin, teoksen tulkinnalliset aspektit ovat osittain kaukaa haetun oloisia. En kuitenkaan koe tuota ns. *kaukaa hakemista* ongelmaksi, koska eihän addiktiosta kärsivän henkilön ulkonäkö kerro myöskään muuta, kuin joitain seurauksia mitä tuo kyseinen sairaus on hänelle tuonut.

Prosessi ja aiheen tutkiminen on vahvistanut käsityksiäni addiktio-ongelmaisten ihmisten kokeman sosiaalisen ja yhteiskunnallisen syrjäytymisen negatiivisista vaikutuksista, suhteessa ongelmista selviämiseen. On äärimmäisen surullista huomata miten väärinymmärretty ja hyljeksitty ihmisryhmä addiktit on. Toivon teokseni toimivan ajatuksia herättävänä objektina, jonka tarkastelu auttaa katsojaa ymmärtämään addiktioiden olevan paljon muutaakin, kuin *päätös* tai *valinta* aloittaa riippuvuuteen johtava toiminta.

Prosessi on ollut minulle äärimmäisen opettavainen. Jo pelkästään saamani materiaalituntemus taikataikinan käytöstä ja sen yhdistämisestä puuhun on avannut aivan uudenlaisia mahdollisuuksia jatkaa taiteen tekemistä kyseisillä materiaaleilla. Taikataikinan muovailun, sen käytön soveltaminen sekä kestävyuden vieminen äärirajoilleen ovat luoneet aivan uudenlaista uskoa ja luottamusta taiteelliseen osaamiseeni ja ongelmaratkaisutaitoihini. Production kirjallisen osion tekeminen on puolestaan antanut minulle itsevarmuutta omia

kirjoitustaitojani kohtaan, sekä herättänyt inspiraatiota aiheen laajempaan tutkimiseen uusista näkökulmista ja uusilla menetelmillä.

Menneisyyden kokemukseni addiktioista tekivät tästä prosessista omalla tavallaan vaikean. Aiheen parissa työskentely nosti mieleeni kipeitä muistoja siitä, miten olen aikoinaan kokenut olevani täysin arvoton ja pilallinen. Muistot siitä, miten olen monesti ajanut itseni hiuskarvan varaan, lähelle totaalista mielenterveydellistä romahtamista saivat minut työskentelemään muutamia kertoja ahdistuksen sekainen itku kurkussa.

Lähipiiristäni liian moni on menettänyt mielenterveytensä, fyysisen terveytensä ja jopa henkensä riippuvuuksien myötä. Tahdon omistaa tämän produktion niille addikteilille, joille yhteiskunta ei sallinut mahdollisuutta ja resursseja kunnolliseen hoitoon. Heille, joiden aivo toiminta on tuhoutunut peruuttamattomasti addiktioiden seurauksena. Heille, joiden elämä jäi liian lyhyeksi, sekä heille, joiden muistokirjoitukseksi jäi numero alati kasvavassa päihdekuolemien tilastossa.

Lähteet

Barnett E. 2009. The Harmful Side Effects of Drug Prohibition. Viitattu 20.3.2021. Saatavilla <https://scholarship.law.georgetown.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1837&context=facpub>

Barron A., Sørvik E. & Cornish J. 2010. The Roles of Dopamine and Related Compounds in Reward-Seeking Behavior Across Animal Phyla. Viitattu 15.1.2021. Saatavilla https://www.researchgate.net/publication/47676641_The_Roles_of_Dopamine_and_Related_Compounds_in_Reward-Seeking_Behavior_Across_Animal_Phyla

BrainFacts/SfN, 2010. Does drug use make holes in your brain? Viitattu 17.12.2020, Saatavilla <https://www.brainfacts.org/diseases-and-disorders/addiction/2010/drug-use-makes-holes-in-your-brain>

Flanagan O. 2013. The Shame of Addiction. Viitattu 20.1.2021, Saatavilla <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsy.2013.00120/full>

Hakkarinen, P. & Tammi. T. 2018. Huumeiden käytön rangaistavuudesta tulisi luopua. Viitattu 12.12.2020, Saatavilla <https://www.julkari.fi/handle/10024/116243>

Harkup, K. 2017. It was all yellow: did digitalis affect the way Van Gogh saw the world Viitattu 9.11.2020, Saatavilla <https://www.theguardian.com/science/blog/2017/aug/10/it-was-all-yellow-did-digitalis-affect-the-way-van-gogh-saw-the-world>

Lilja M. 2020. Valokuva. Kuvat 4, 6, 7, 8 & 9

Lilja M. 2021. Valokuva. Kuvat 2, 3, 5, & 10-17

Nietzsche F. For art to exist, for any sort of aesthetic activity to exist, a certain physiological precondition is indispensable: intoxication. Viitattu 7.1.2021 Saatavilla https://www.brainyquote.com/quotes/friedrich_nietzsche_132179

O'Leary D. The Unfortunate Connection Between Childhood Trauma and Addiction in Adulthood. Viitattu 7.1.2021, Saatavilla <https://oldvineyardbhs.com/connection-between-childhood-trauma-addiction>

Saintilan P. 2019. Musicians and Substance abuse. Viitattu 14.2.2021, Saatavilla https://www.researchgate.net/publication/330618199_Musicians_and_Substance_Abuse